

GERİATRİK PSİKIYATRİ

Editör
İbrahim EREN

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da Bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7275-14-9

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi
Ünitesi

Kitap Adı

Geriatrik Psikiyatri

Yayıncı Sertifika No

47518

Editör

İbrahim EREN

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

ORCID iD: 0000-0003-1626-7810

Bisac Code

MED032000

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmien

DOI

10.37609/akya.799

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübe-lerine dayanak oluşturmaları, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Enfeksiyonlar başta olmak üzere diğer kronik hastalıkların tedavisinde önemli ilerlemeler sağlanması ile insan ömrü uzamıştır. İnsan ömrünün uzaması yeni bir popülasyon oluşması ve bu grubun gittikçe büyümesi ile sonuçlanmıştır. Geriatrik popülasyon olarak isimlendirebileceğimiz bu grubun farklı sağlık sorunları ve ihtiyaçları ortaya çıkmıştır. Yeni tıbbi ve ruhsal sorunlar gündeme gelmiştir. Yaşlılara hizmet veren bakım merkezleri, tedavi merkezleri, meslek grupları da birlikte gelişmektedir. Geriatri isimli ayrı bir tıp dalı ve gerontoloji (Yaşlılık Bilimi) isimli bir meslek ortaya çıkmıştır. Önümüzdeki yıllarda bu alanda verilen hizmetlere, bu hizmetleri veren kurumlara ve bu alanda çalışan uzman personele daha fazla ihtiyaç olacağı tahmin edilmektedir.

Yaşlılarda görülen ruhsal sorunlar ciddi önem arz etmekte, hastaların hayat kalitesini önemli derecede etkilemekte ve fiziksel hastalıkları ile de etkileşmektedir. Yaşlılık döneminde görülen fiziksel hastalıklar ruhsal sorunlara neden olabilmekte, ruhsal hastalıklar da fiziksel hastalığın gidişini olumsuz etkileyebilmektedir.

Ruhsal hastalıkların görünümünün farklılaştığı, kendine özgü belirtilerle ortaya çıktığı, fiziksel hastalıkların daha sık görüldüğü, çoklu ilaç kullanımının olduğu yaşlı hastalarda ruhsal hastalıkların tanınması ve uygun tedavi edilmesi önemlidir. Yaşlı popülasyonda ruhsal sorunların tanı ve tedavisinde dikkat edilmesi gereken özellikler vardır. Bazen küçük bir müdahale ve ilaç değişikliği yaşlının sağlığı ve hayat kalitesine önemli derecede olumlu katkılar yapabilir.

Bu kitabı hazırlarken ruh sağlığı alanında çalışan, yaşlı hastaların tedavisinde tecrübesi ve önemli çalışmaları olan arkadaşlarımızla yaşlı hastalarda sık görülen ruhsal hastalıkların tanısında ve tedavisindeki farklılıkları ve dikkat edilmesi gereken alanları vurgulayarak meslektaşlarımıza yol gösterici bir kaynak olmasını amaçladık. Faydalı olmasını dileyerek tüm yaşlılara sağlıklı ve kaliteli bir yaşam dilerim.

Prof. Dr. İbrahim EREN

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1

YAŞLILIĞIN FİZYOLOJİSİ 1

Emine YILDIZGÖREN

Bölüm 2

YAŞLILARDA PSİKOLOJİK DEĞERLENDİRME 9

Medine GIYNAŞ AYHAN

Bölüm 3

YAŞLILARDA DEPRESİF BOZUKLUKLAR 21

İbrahim EREN

Bölüm 4

YAŞLILARDA BİPOLAR BOZUKLUKLAR 53

İbrahim EREN

Bölüm 5

YAŞLILARDA ANKSİYETE BOZUKLUKLARI 85

Şenay YILDIZ BOZDOĞAN

Bölüm 6

YAŞLILARDA PSİKOTİK BOZUKLUKLAR 105

Şenay YILDIZ BOZDOĞAN

Bölüm 7

NÖROBİLİŞSEL BOZUKLUKLAR 123

Medine GIYNAŞ AYHAN

Bölüm 8

YAŞLILARDA İNTİHAR 175

İsmet Esra ÇİÇEK

Bölüm 9

YAŞLILARDA UYKU BOZUKLUKLARI 183

Erdoğan ÇİÇEK

Bölüm 10

YAŞLILARDA ALKOL VE MADDE KULLANIMI 195

Erdoğan ÇİÇEK

Bölüm 11

YAŞLILARDA PSİKOFARMAKOLOJİK VE SOMATİK TEDAVİLER..... 211

İsmet Esra ÇİÇEK

Bölüm 12

YAŞLILIKTA YETERLİLİK VE ADLİ KONULAR 227

Hatice YARDIM ÖZAYHAN

YAZARLAR

İbrahim EREN (Editör)

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri AD
ORCID iD: 0000-0003-1626-7810

Medine Gıynaş AYHAN

Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-7127-8929

Şenay YILDIZ BOZDOĞAN

Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-9514-0975

Hatice YARDIM ÖZAYHAN

Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-9543-2823

İsmet Esra ÇİÇEK

Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6176-0095

Erdinç ÇİÇEK

Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1477-810X

Emine YILDIZGÖREN

Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-3169-0748

